

128 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	31.01.1981
Sıra no	128

24.12.1980 gün ve 2361 Sayılı Kanunla, Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikliklere ilişkin olarak, ilk anda doğabilecek tereddütleri önlemek amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

I _ İSTİSNA ve MUAFLIKLAR :

a) Dar Mükelleflere İlişkin Menkul Kıymet Satış Kazancı, Mevduat Faizi İstisnaları ve İhracat Muaflığı :

Gelir Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan, dar mükelleflerin menkul kıymet satışından doğan kazançları ile mevduat faizlerinin Gelir Vergisi dışında bırakılmasına ilişkin hüküm 2361 Sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile kaldırılmış bulunmaktadır.

Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununun 7/1 nci maddesinin parantez içi hükmünde yer alan ve ihraç edilmek üzere Türkiye'de satın aldıkları veya imal ettikleri malları Türkiye'de satmaksızın yabancı memleketlere gönderen dar mükelleflerin bu işlerden doğan kazançlarını vergi dışı bırakan hüküm de 2361 Sayılı Kanunun 3 ncü maddesiyle kaldırılmıştır.

Değişikliğin yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1981 tarihinden itibaren elde edilecek söz konusu kazanç ve iratlar, Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri gereğince vergiye tabi tutulacaktır.

b) Esnaf Muaflığı :

Gelir Vergisi Kanunun vergiden muaf esnafa ilişkin 9 ncu maddesinde yapılan değişiklik;

1. Gıda maddelerinin pazar takibi suretiyle satışını yapanlar,
2. Köylerde bir işyeri açmak suretiyle perakende ticaret işiyle uğraşanlar,
3. 60 yaşını doldurmuş küçük sanat ve gezici perakende ticaret erbabı,

esnaf muaflığı kapsamından çıkarılmışlardır.

Yukarıda sayılan işlerle uğraşanlar 1 Ocak 1981 tarihinden itibaren götürü usule tabi olmanın diğer şartlarını taşımaları kaydıyla götürü usulde Gelir Vergisi mükellefi olarak vergiye tabi tutulacaklardır.

Ayrıca, ticaret ve sanat erbabının esnaf muaflığından yararlanabilmeleri için 9 ncu maddenin ilgili bentlerinde yazılı şekil ve surette çalışmaları yanında yıllık alış, satış veya hasılat tutarlarının, götürü usule tabi olmanın özel şartlarını belirleyen 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 48 nci maddesinde yazılı hadlerin yarısını aşmaması gerekir. Buna göre, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 9 ncu maddesindeki şartları taşıyabilir; yıllık alış, satış veya hasılat tutarları 48 nci maddedeki hadlerin yarısını aşanlar esnaf muaflığından faydalanamayacaklar ve götürü usulde vergilendirileceklerdir. Şu kadar ki 9 ncu maddede yazılı şekil ve surette çalışan ticaret ve sanat erbabının yıllık alış, satış veya hasılat tutarlarının 48 nci maddede yazılı hadlerin iki katını aşması durumunda bu mükellefler gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununa 2361 sayılı Kanunla eklenen Geçici 2 nci madde hükmü gereğince; 1980 takvim yılında esnaf muaflığından yararlanmakla birlikte alış, satış veya hasılat tutarları değişik 48 nci maddede yazılı hadlerin yarısını aşmayan ticaret ve sanat erbabı; esnaf muaflığına ilişkin şartları taşımaları kaydıyla 1981 yılında da muafiyetten yararlanabileceklerdir. 1980 yılı içindeki alış, satış veya hasılat tutarları mezkûr hadlerin yarısını aşmakla birlikte iki katını aşmayan ticaret ve sanat erbabı 1981 yılında götürü usulde, iki katını aşanlar ise gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Diğer taraftan, 9 ncu maddede sayılan şartları haiz olduğu halde Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine devamlılık ve bağlılık arz edecek şekilde faaliyette bulunanlar da esnaf muaflığından istifade edemeyeceklerdir.

Yapılan değişiklikle esnaf muaflığının kapsamı dışında bırakılan bu mükellefler Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre yukarıdaki açıklamalar gereğince götürü veya gerçek usulde mükellefiyetlerini tesis ettireceklerdir. Ancak, bu

